

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ministerstvo financií Slovenskej republiky**, Štefanovičova č. 5, Bratislava, proti žalovanému: **Rozhodcovský súd Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory**, Bratislava, vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S/184/2008, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci **je dôvodný**.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 24.7.2008 predloženým Okresnému súdu Bratislava I dňa 25.7.2008 sa žalobca domáhal preskúmania uznesenia Predsedníctva Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory č. 4/1 zo dňa 1.7.2008 a vydania rozhodnutia o námietke nedostatku právomoci Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory.

Predmetným uznesením č. 4/1 Predsedníctvo žalovaného zamietlo námietku nepríslušnosti a nedostatku právomoci žalovaného v právnej veci sp. zn. R. žalobcu Ž. proti žalovanému 1/ Slovenská republika v zastúpení Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a 2/ Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom financií Slovenskej republiky, ktorú vzniesol žalobca.

Okresný súd Bratislava I predmetnú právnu vec postúpil uznesením č. k. 1S 14/2008-34 zo dňa 8.8.2008 Krajskému súdu v Bratislave s odôvodnením, že vecne príslušným súdom je v zmysle § 246 ods. 1 OSP Krajský súd v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave vyslovil nesúhlas s postúpením veci a dňa 25.11.2008 ju predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 104a ods. 3 OSP.

Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že s poukazom na ustanovenia § 11 ods. 1 a § 88 ods. 2 OSP, je vo veciach rozhodcovského konania príslušný súd, v ktorého obvode má navrhovateľ bydlisko alebo sídlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením tejto veci je dôvodný.

Podľa § 11 ods. 1 OSP konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104a OSP súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej (ods. 1).

Ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je vecne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov (ods. 2).

Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané (ods. 3).

Okresný súd Bratislava I sa skúmaním podmienok konania a najmä vecnej príslušnosti súdu dostatočne nezaoberal.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že Ž. a.s. podala na Rozhodcovský súd Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory žalobu proti žalovaným 1/ Slovenskej republiky v zastúpení Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a 2/ Slovenskej republiky v zastúpení Ministerstvom financií Slovenskej republiky o zaplatenie 366.485.000,-Sk s príslušenstvom, pričom podľa tejto žaloby bol právny vzťah medzi štátom a právnymi predchodcami Železničnej spoločnosti C., a.s., založený na základe zmlúv vo verejnom záujme a pohľadávky z nich vzniknuté a práva s nimi spojené sa mali riadiť Obchodným zákonníkom.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky (v obchodnoprávnom vzťahu žalovaný 2/) podal na okresný súd žalobu o preskúmanie uznesenia Predsedníctva rozhodcovského súdu o zamietnutí jeho námietky o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v spornej veci.

Právna úprava Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory je obsiahnutá v zákone č. 9/1992 Zb. obchodných a priemyselných komorách a konanie pred týmto rozhodcovským súdom upravuje zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 9/1992 Zb. komora má právo zriadiť rozhodcovský súd ako stály nezávislý orgán pre rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov nezávislými rozhodcami.

Podľa § 21 zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodcovský súd je oprávnený rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Ak dospeje k záveru, že nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, uznesením rozhodcovské konanie zastaví (ods. 1).

Účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Toto časové obmedzenie neplatí pre námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zakladajúcej sa na tom, že o veci nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní; túto námietku možno

uplatniť až do skončenia ústneho pojednávania, pri písomnom konaní až do vydania rozhodcovského rozsudku. Námietku, že sporná otázka prekračuje právomoc rozhodcovského súdu, musí účastník rozhodcovského konania uplatniť najneskôr vtedy, keď sa počas rozhodcovského konania o tejto otázke dozvie (ods. 2).

Ak rozhodcovský súd rozhodne, že má právomoc rozhodovať, rozhodne o námietke podľa odseku 2 rozhodcovským uznesením alebo v rozhodcovskom rozsudku. **Ak rozhodcovský súd rozhodne rozhodcovským uznesením, že má právomoc rozhodovať, účastník rozhodcovského konania, ktorý námietku podal, môže do 30 dní po doručení predbežného rozhodnutia podať návrh na súd, aby o námietke rozhodol.** Proti rozhodnutiu súdu o námietke nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok (ods. 4).

Správne súdnictvo upravuje piata časť OSP.

Podľa § 244 ods. 2 OSP **v správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy** (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že súdy preskúmajú rozhodnutia niektorého z uvedených subjektov len vtedy, ak sa týkajú práv či povinností fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Napadnuté uznesenie Predsedníctva Rozhodcovského súdu nepredstavuje rozhodnutie správneho orgánu vydané v rámci zákonom zverenej právomoci na rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti **verejnej správy** (právomoc rozhodcovského súdu je daná na základe konsenzu účastníkov sporu vyplývajúceho z určitého právneho vzťahu, v tomto prípade obchodnoprávneho vzťahu), nie je rozhodnutím pri realizácii verejnej správy charakterizovanej subjektmi s nerovným postavením (založeným na nadriadenosti a podriadenosti), v ktorých vzťahoch jedným zo subjektov je vždy orgán verejnej správy, ktorým v danom prípade Rozhodcovský súd nepochybne nie je. Vec teda

nepatrí do správneho súdnictva, v ktorom v prvom stupni rozhodujú v zmysle § 246 ods. 1 OSP krajské sudy

Podľa § 9 ods. 1 OSP na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy.

V súlade s uvedeným podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je vecne príslušný okresný súd preto Okresný súd Bratislava I pochybil, keď vec postúpil vecne nepríslušnému Krajskému súdu Bratislava, ktorý dôvodne s postúpením nesúhlasil. Jeho úlohou v ďalšom konaní preto bude posúdiť miestnu príslušnosť (upravená v ustanovení § 88 ods. 2 OSP) i naplnenie ďalších podmienok konania a následne vec prejednať a rozhodnúť.

S poukazom na dané skutočnosti a citované ustanovenia zákona Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 2. decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu